

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 4 frt. **Egyes szám ára 10 kr.**

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petsor ára bélyegen kívül 8 kr. Többszöri közlésnél kedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 2 frt 30 kr, minden további megkezdett 100 szög után 1 frt, 1000

A számbokréthi választáshoz.

Lapunk előbbi számában közölt vezércikket sokan félremagyarázták. Ugy helyben, mint a vidéken sűrűn emelkedtek hangok, melyekből azt lehet következtetni, hogy a közleményt nem úgy fogták fel, mint ahogy íródott, nevezetesen nem úgy, mint amely intencióval mi annak helyet adtunk lapunk hasábjain. Megvalljuk a nyitramegyei liberális korifeusoktól is üdvözlő nyilatkozatot vetünk, melyeket — legyünk őszinték — épenséggel nem tartunk magunkra nézve hízelgőknek. Ab inimicis laudari vituperari est.

Minden félreértés elkerülésére határozottan kijelentjük, hogy a »Nyitramegyei Szemle« egyáltalában nem változtatott irányt, az néppárti ma éppen úgy, mint egykor, éppen úgy, mint ezelőtt négy évvel, vagy ha azt mondani lehet, ma »néppártibb«, mint valaha volt. Ha egy kerületben, melyben ugyis csak néhány hónapi mandatumról lehet szó, tekintettel a választók ez idej (helyesebben tavalyi) rossz összeírására, továbbá arra, hogy a nyitrai központi választmány választási elnökül ugyanazt a Lénárt Sándort jelölte ki, aki a szavazatok írtásában valóságos Tarnóczy szerepet játszott az összeírásnál s akit egy

kormánypárti lap maga is még csak három nappal ezelőtt »választási hiénának« nevezett el: akkor nem lehet rossz néven venni, ha a néppárt most nem teszi meg azon előlétesületet, mely egy nagyszabású választási művelet keresztül vezetésére különösen a nyitramegyei tisztviselők alatt szükséges.

Nem lehet csodálni, ha a magyar irodalom tanára — mint aki a kérdéses cikk szerzője — a magyar nemzet költészetének geniusza előtt egy pillanatra meghajtja a lobogót és a karddal, melylyel máskor vágni szokott, ez alkalommal tiszteleg.

Jól jegyezzük meg, hogy ez nem frázis akar lenni, melylyel talán valamit agyonbeszélni akarunk, sőt ellenkezőleg hangosan tiltakoznunk kell a kérdéses cikknek másnemű interpretációja ellen; úgy innen, mint a túloldalon is.

A »Nyitramegyei Szemle« mint a keresztény katolikus eszmék harcosa, a néppárt programjában látja azokat legjobban és egyedül kifejezve, szemei előtt lebeg a néppárt lánglelkű, országsszerte kegyeletes tisztelettel övezett vezére, gr. Zichy Nándor, kit mi követünk életbenhalálban, éjelenappal, szárazon és vizen, hogy a katonai eskü szavaival éljünk, és tekintettel azon érdemekre, melyeket ezen

galambösz hadvezér szerzett a keresztény eszmék feltámasztása körül, tőle semmi körülmények között el nem tántorodunk, sem Széll Kálmán kedvéért, de még Vörösmartyért sem.

Hogy ismét más oldalról félre ne magyarázzák szavainkat, egy megjegyzést kell fűznünk a »Hazánk« legutóbbi megjelent Nyitráról keltezett cikkéhez, melyben a »Nyitramegyei Szemle« a néppárt lapjának nevezi.

Ha ezt olyan értelemben veszi, hogy a lapot a néppárt tartja fen, a néppárt sugalmazza és akár anyagilag, akár erkölcsileg istápolja, úgy az illusztris cikkező teljesen téves uton jár, mert lapunk a néppárttól *semminemű néven nevezendő*, sem anyagi, sem erkölcsi támogatásban nem részesül. Mi nem fentartott pártlap vagyunk, de lelünk egész melegevel, szívünk minden dobbanásával *önkéntes* guerilla csapatai vagyunk a néppártnak, anélkül, hogy a néppártból akár élőködnénk, akár rászorulnánk. És ezt büszkeséggel valljuk meg magunkról. Együttal szeretjük hinni, hogy ilyen körülmények között kétszeres értéke vagyon azon valamunknak, hogy mi, a kik reá nem szorulunk, a kik belőle nem élünk, az országos néppárt irányát helyeselve, annak lánglelkű vezérét követve mindenkor

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

A Holttenger.

Ismeretes, hogy a Holttenger a Jordánnak valóságos ellenképe, ugyis mint szent és mint elátkozott víz, valamint külső megjelenésében is. Mindazáltal a Holttenger látványát ne képzeljük magunknak valami nagyon visszataszítónak. Ha felhők nem födik, vizének azon kék színe van, melyet más tavak derült időben mutatnak. Vízében — mely nagyon keserű, miután sok aszfaltot és sórt tartalmaz — nem képes semmiféle hal, sem féreg, sőt még növény sem megélni, de a mellett oly tiszta, mint a kristály, s dőre gondolatnak mondható, midőn azt állítják, hogy embernek közelébe mennie nem lehet, hogy kellemetlen szagú mérges gőzt párolog ki, mely még a madarat is megfojtja, ha fölötte merészelt repülni. E tengernek nincs semmiféle szaga, nem veszedelmes benne még fürödni sem, és lehetetlen benne alámerülés által megfulni, minthogy emberek és állatok úgy úsznak rajta, mint a parafa. Azonkívül sokszor látni vadkacsákat, nem ritkán sirályokat és gólyákat, néha-néha ragadozó madarakat is tükre fölött lerepülni.

Ha a Holttenger rémítő benyomást tesz már valakire, az abból áll, hogy a monla szerint holt városokat borít, továbbá hogy nincsenek halai és hogy szigorú ellentétet képez a Jordán úde tájával szemben, hogy sivatag-víz, mely a sivatagvizekhez kapcsolódó varakozásnak meg neki felel.

Másutt, ahol a homok és szikla-pusztákban forrás fakad: patak csörgödez, vagy tó terjeszkedik, ott fák, virágok, fűszálak, nád és bokroktól duzzadó élet képződik. A Holttenger környékén mindezt nem találjuk. Északon a homalos part, s innen egy puskalövésnyire felmerülő kis sziget, a sárga sziklák minden vegetatio nélkül vannak; és a fa-törzsek, melyeket a Jordán áramlata ide-sodor, kérgőktől megfosztva, mint halván, esontvázak fekszenek a parton. Sehol falu, vagy sátor-tanya, sehol egy evező halász, vagy legeltető pásztor, sehol lékes füstje valami tűzhelynek.

Magától értetődik, hogy ennek a maga nemében nagyszerű magánynak már a látása is mely benyomást tesz a szemlélőre. S hogy a turisták mégis csak rövid ideig tartózkodnak körülyén, annak oka abban áll, hogy e vidéken az esetleges ásatásoktól eltekintve, nem látni épenséggel semmit. Sem vadászat, sem valami más szórakozás vagy telepítvény, melyet meglátogatni, sem emlékek, melyeket tanulmányozni lehetne,

nincsenek. Mégis megragadjuk a kedvező alkalmat, hogy földünk ezen nevezetes pontjával hosszabb ideig foglalkozzunk. A ki nincs abban a helyzetben, ha még a legelénkebb fantáziával is bírna, a fentebbi néhány újmutatásból a Holttengerről egy képet alkotni, azt hű ecsetelés, leírás és történelmi reminiscenciák gyámolítják céljában.

Próbáljuk meg tehát lehetőleg kimerítő képét adni azon tónak, a mely a két bűnös várost Szodomát és Gomorát elnyelte és mely a hagyomány szerint emiatt keserű és mérges lett. A Holttenger tíz mérföld hosszú, átlagos szélessége két mérföld; és 23 négyzetmérföld területet borít. 394 méternyire fekszik a tenger színe alatt, s még azonkívül 300 méternyire van a földbe mélyedve. Ezen mélysége azonban csak északi részén észlelhető, mert déli felében csak négy m. mély a tó medre. Ezen déli, kelet-ről egy lapos félsziget által elválasztott, rész nem más, mint egy elárasztott völgy, — a Sziddim völgye — mely emberemlékezet óta még Isten völgye volt, s mely a tűznek esett áldozatul. Az aszfaltrétegek kiégttek, bizonyára a villámtól meggyújtva, és ezen kiégetett mederbe vonult a hatalmas tenger sós vize, mely talán csak a szodomai sóhegyektől lett ilyen ízű. Most utálatos

ron és minden körülmények között hívek maradunk jövőre is azon zászlóhoz, melyhez hét elmúlt viharos évnek emlékei kötnek. Ezt vegyék szíves tudomásul azon t. barátaink, kik távol élve a központtól, a mintegy félv év óta kitört s még most is dühöngő béke-epidémia következtében netán nyugtalankodtak lapunk iránya miatt.

Az ujvári takarékpénztár.

A megszánalt Takarékpénztár igazgatósága nyugszik babérjain, mert a forrongó kedélyek lecsillapultak, csak a törzsrészesek száma és a fizetés leszállításban részesült régi tisztviselők jajgatnak; de ki hallgatná szájalommal sirását és jajgatását a szilaj gyermeknek, ki jóvoltában elment idegenben játszani, hogy magára veszélyt hozzon.

Ime tisztelt szerkesztő ur, épüljön úgy ön, mint t. olvasó közönsége az érsekújvári takarékpénztár 51-ik „vagyon-mérlegén” és „nyereség-vesztesség számláján”, valamint más épületes dolgain. Hisz az üzletvének most mullott el fele, tehát alkalmoszerű e kérdést felvetni.

Az 1898. évi zárszámadások az előző évektől csak annyiban különböznek, hogy míg az 1897. évié 92.568 korona 26 fillért adnak a részvényesek rendelkezésére és egy hatalmas összegű alapítványt, addig az 1899-iki zárszámadások 253.892 korona és 7 fillér veszteséggel zárulnak.

A két mérleg azonban megegyezik abban, hogy az első Félix János felügyelő bizottsági elnök szancionálja, irván: „A vagyon-leltározás után ezen mérleg-, veszteség- és nyereség számla megvizsgálatván, a fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetve, miután az a törvény s alapszabály értelmében szerkesztve van, helyesnek találtatott — és az utóbbit, mely ily óriási veszteséggel záródik ugyancsak Félix János terjeszti elé, de már mint igazgatósági tag, azon frappans kijelentéssel, hogy a múlt évi mérleg nem volt helyes, sőt nem volt helyes az 1896. és 1895-iki mérleg sem, pedig akkor is ő volt a felügyelő bizottsági elnök.

Itt álljunk meg, mielőtt a pesti uraknak szándékos érdemeikért elismeréssel adoznánk.

Vajjon a volt felügyelő bizottsági elnök ur a kereskedelmi törvény által rá rótt kötelességének és nagy felelősségének teljes tudatában van-e? hogy egyszer dicshimnuszokat zeng és rövid egy év múlva elítéli saját magát és a takarékpénztárt.

az ize. A lovak, melyek először járnak arra, át-látszó tisztasága által megesalotva, utalattal fordulnak el tőle. A víz igen nehéz, szélvész alkalmazásával mintha kalapáccsal üténének a csónak oldalára s a hajósok ruháit sóréteggel lepi el. A bőrön hosszabb idő után daganatokat idéz elő. Ezechtel proféta jóvendölése még be nem teljesedett, mely szerint a jeruzsálemi templomforrásból edes víz fog előbugyogni és a Kidron völgyön leomolva a Holttengerbe, ennek vize is megváltozik, halászok állnak majd partjain hálóikkal, halak fognak benne uszkálni, mint más tengerekben...

A Holttengert úgy északi, valamint déli végénél a Ghór, a Jordán mély völgyiséksága, határolja, keleten a moábi felföld húzódik, melynek meredek sziklafalain a krétaképződés rétegei szabályos vonalakban és színekben láthatók; nyugaton a judeai felföld képezi a határt. Mély sziklahasadékok, melyekben esős időben vizesések és hegyi patakok zuhognak le, tagolják ezen lejtőket; ilyen a Zekle Main (azelőtt Kaliorhoi), melynek partjain egykor a Kaliorhoi-meleggyógyforrások voltak; továbbá Wadi Modschi (azelőtt Arnon), a Wadi Kereck (azelőtt Sarad tó), a Wadi Aschi. A patakok közt, melyek Judeából jönnek, legnevezetesebb a Kidron.

Tudtuk, hogy a szanálás után ez fog beösvetkezni, nem is helyeseltük, hogy a volt felügyelő bizottságban helyet foglaljon; mégis — nem hitük, hogy a pesti szanáló urak a bűnbakot így ki tudják választani!

Ne higgyék azonban Hevesi Ödön, Jámbor Géza, Aigner Adolf és Pick Bódog urak, hogy a törzsrészesek tétlenül nézik a bőrükön ejtett seb hegedését és ölbe tett kezekkel várják az önök kitünő jóakarátát.

Lássuk már most az önök által kiállított „mérleg”, „vesztesség- és nyereség-számlát”

Engedjék meg tisztelt uraim, mi is tudunk egy kicsit a könyveléshez. Kérem, mi is képezi a penzintézetek jövedelmét? Nemde: a váltó-, kötelezvény-, jelzálog-, zálogköcsön-, értékpapírok-, magán- és földtulajdonosok által fizetett kamatok.

Önök 1898. november havától a kötelezvények után 7 és a váltók után 8% kamatot szednek és ezenkívül 2% kezelési díjat.

No hat vegyük csak a következő tételeket. Váltótárea 2.015.891 korona és 9 fillér, kötelezvények 82.813 korona 51 fillér, jelzálog köcsönök 6.493.698 korona 56 fillér, zálogköcsönök 171.575 korona 27 fillér; ez összesen 8.763.978 korona 43 fillér, ez év végi összeg, tehát enny biztosan kamatozott egész éven át. Ezen összegnek pedig csak 6% kamata 525.838 korona és 71 fillér és önök kimutatnak összesen 275.570 koronát és 7 fillért, pedig bátran számíthatunk volna 7% -ot, mert még nem vettük az ingatlanok jövedelmét, szándékosan hagytuk ki a folyószámla követeléseknek 360.979 korona és 3 fillérnek kamatját és ami igen lényeges, a 2% -os kezelési díjat.

És ezen jövedelemmel szemben mi képezi az üzlet „vesztését”? A betét-, a folyószámla- a visszleszámitolás-, engedélyezett jelzálog- és nyugdíjalapok kamata, továbbá más üzleti költségek (személyzeti fizetések, adók, jelen esetben a szállás költségei, különbözettek az értékpapír árfolyamoknál stb.) Mindezeket nem látjuk kitüntetve. Miért nem jött a „nyereség-vesztesség” számlára a múlt évi kamat hátralek?

De kérjük, mi módon került az „átmeneti kamat” a vagyon mérleg „vagyon” oldalára 323.575 korona és 72 fillér értékben ugyanakkor, a mikor a „Teher” oldalán ugyancsak átmeneti kamat címén 31.811 korona 48 fillér értékben szerepel?

És különös: átmeneti kamatra számítanak 323.575 korona 72 fillért, az összes kamat bevétel 275.570 korona 78 fillér értékbe teszik, ebből pedig világos, hogy az 1898-ik üzletvére egy fillér

Utóbbi időben többször csónakkal kísérletek meg az utat, de rendszeren halálos véget ért az utazás a vállalkozóra vagy valamelyik társára nézve. Nem azért, mert tán irtalmas gőzöket párolog ki, melyek hatása halálos, de a megerőltetés miatt, midőn az izzó szélesendben a csónak csakis evezőkre volt szorulva. Az egyesült Államok ekspediciójánál Lynch vezetése alatt, a legénység úgy tűnt föl önnagának, mint egy halottas-komp, és ha az alig észrevehető szélben kifeszítették a vitorlát, hogy a kimerült legénység ne áleg kipihenje magát, kik nemso-kára egészen megmerevedve mély álomba merültek, az egyedüli, a ki fönmaradt, fökeltette őket, mert a halotti csend kiállhatatlan volt. Éjszaka a tenger tükre foszfortól világít és halvány világoasságot vet a bokrokra és sziklákra. Az egyedüli vigasztaló hang a Mar Saba éjféli harangja, ama kolostoré, mely a Kidron völgy rémitő kő-sivatagában Jeruzsálem és a Holttenger közt fekszik s melyet sokan látogatnak. Eme kolostor harangjának hangja csendes éjjeleket mérföldekre hallatszik.

Először is éjszakai partját tekintsük meg. Puha agyagos föld borítja a földet, mely esős időben járhatatlan, míg száraz időszakban, mint az aszfalt meg van repedezve és salétrommal be-

jövedelem sem esik, hát akkor honnan fizették a 26 888 korona és 50 fillér szanálási költséget?!

Megterhelik a „Nyereség-Vesztesség” számlát 145.467 korona és 28 fillérrel „számlakülönbözések” címén, hát ez mi?

És még mindezek után kijelentik a közgyűlésen, hogy a multak hibái miatt még most sem állíthatnak tiszta képet.

Ugyan, ugyan jó uraim! és önök azt hiszik, hogy a vidéki közönség oly bornit, hogy mindent elhisz.

Ismerjük az önök kártyáit, tudjuk minden átöjüket és kénytelenek vagyunk önöknek szemtől-szembe megmondani: az 1899-iki üzletvében kifognak mutatni legalább 400.000 korona tiszta nyereséget az elsőbbségi részvények előnyére, melyekből az önök zsebeiben elég sok található, de a szegény törzsrészesek sirva fognak az önök örömeiben osztozni.

Pesti szanáló uraim! Aigner és Pick urak! miért tagadták önök meg az érsekújvári főgimnáziumra és az elemi iskolákra alapított ösztöndíjakat?! Azt hiszik nem fogjuk, ha kell törvényszéki uton megvizsgáltatni az üzlet könyveit, hogy érvényt szerezzünk jogainknak az önök önkénye ellen?! Önök uszortát követnek el! nem tudják, hogy a legmagasabb percent a 8%, hogy merészelnék önök még 2% kezelési költséget szedni?!

Önök leszállítják a régi tisztviselők fizetését, de Pick és Aigner urakat 2400—2100 frt fizetéssel látják el, ugyan hol szereztek ezen urak erre kvalifikációt?

A pesti utazó igazgatósági tagok minden megjelenésre 30 frt napi díjat élveznek és ezek a jó urak el tudnak fogadni egy „bukófülnek” mondott intézettel ily horribilis díjazást az alapszabályokban biztosított igazgatósági jutalekon kívül?!

Ugyancsak meglesz, de el is lesz szanálva az egykor jó hirnevnek örvendett „Érsekújvári takarékpénztár” és ezt az önök áldozatlanságának fogja köszönni.

Massanyi Mihály
törzsrészes.

A várm. kir. tanfelügyelő úr figyelmébe.

Beköszönvén a szünidő, jó és hasznos dolog a tanítósság s általában a tanügy érdekében oly, bár talán némelyek előtt kicsinyesnek látszó dolgokat érinteni, melyekről a tanév alatt, a fáradságos munka közben megfeledezzünk.

Ilyen fölösleges vagy kicsinyesnek látszó, s mégis fontos dolog a tanítók védelmére, immár

vonva. A sóterségek úgy néznek ki, mint megfagyott hullámok. Ha meleg, déli vihar dühöng, a fölka-vart homokot és port maga előtt hajtja, ennek műve a számtalan sánc és bástya, melyek mint egy városnak romjai a közeli hegység felé nyomulnak s melyek a száraz évszakban néha oly lazák, hogy az ember könnyen mélyen be-süpped. Ama fővénymot Kass'r Hadidohla-tól a tenger partjái az arab Katar Hadidoché-nek ne-vezi, azaz egy csapat egymáshoz kötözött tevé-nek, vagy Sedill el Bahr-nak, azaz tengertöltés-nek. A folyó és a tenger közelében levő agyag-földben, mely télen el van öntve, itt-ott egyné-hány cserje látható, mely sókristályokkal van behintve; minden kő, minden göröngy, minden kis mélyedés a homokban, só-réteggel van be- vonva.

Két mederben, — melyek közül a nyugati most egészen be van iszapolva — hőmpolygati a Jordán vizeit a tengerbe. Kitépelt nádat, balz-sam-pálma hajtást és pálma-törzseket visz ma-gával, melyeket a tenger hullámai azután a partra vetnek. Ezen meghalványult csontvázaknak látszó fák hosszú vonalban jelölik az áradás határát. A fa-maradványok, melyek a legkisebb áig sóval vannak áthatva, és ennélfogva nem égethetők, arra engednek következtetni, hogy azelőtt Jordán

9 vármegye által hozott s életbe léptetett szabályrendeletek.

Mi is a célja ezen rendeleteknek? Az, hogy megóvassék a tanító személye, és a tanhelyiség szentélye különösen falu helyem, minden illetlen, sértő, durva támadásoktól, hogy ez által a tanügy nimbusza és a tanító tekintélye emeltessek.

Jól tudjuk, hogy igen sajnós, bár találkozni még sok helyütt oly ellenséges indulatú, s civakodó garázda természetű emberek, kiknek örömük telik abban, ha a tanítót a sok keserű falat mellett ráadásul gyalázzhatják, sőt teszik ezt még az iskolás gyermekek előtt is. A tanítónak minden legkisebb gyöngéjét nagyra fujva kisebitik, alacsonyítják; sőt ha gyermeküket netán a sok rozszalkodásért megbüntetni merészelté, vad haraggal rontanak az iskolába, s a tanítást megzavarva botrányos módon szidni, gyalázzni nem átalják a gyermekek előtt azt, kinek a legnagyobb halálával tartoznának.

A miként törvény szerint tilos bármely köztisztviselőt hivatalos működésében, bár csak szaval is megsérteni, épp oly joggal kívánhatnak a néptanítók is védelmet a haza szolgálatában. Az eddig, a 9 vármegye által a tanítók védelmére kiadott szabályrendeletek közt, különösen kiválik Esztergomvármegyéé, mely következőképen hangzik:

1. §. A mennyiben súlyosabb beszámítás alá eső bűncselekmények nem forognak fen, kihágást követ el és 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: 1. A ki, különben arra nem jogosított, valamely nyilvános tanhelyiségbe a tanítás ideje alatt, engedelem nélkül bemegy, és a tanítást az által, hogy onnan az illető tanár, tanító vagy helyettesének föl hívására azonnal nem távozik, vagy szándékosan bármely más módon megzavarja. 2. Aki az iskola bármely helyiségében a tanító előtt erkölestelen, vagy oly kifejezést használ, illetve oly magaviseletet tanusít, mely a tanári vagy tanítói tekintélyt sérti vagy kisebiti.

2. §. Kihágást követ el és 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a szülő, gyám vagy a tanulóra felügyeletet gyakorló más személy, a ki a tanulóra vonatkozó jogos tanítói intézkedést tudva megfűsíti, vagy a tanítványt az intézkedés iránt engedetlenségre rábíja.

3. §. A pénzbüntetés az illető község iskola alapja javára fordítandó, és behajthatatlanság esetén az 1879. évi XL. t.-c. 22., 29. és 30. §§-ai szerint elzárásra változtatandó át.

Itt tehát az ideje, hogy a jó példa a szomszédságból hozzánk is utat törjön, s azért is kérve-kérjük a kir. tanfelügyelő urat, ki tanítóit

oly kedvesen „szeretett kartársaim“ és „barátaim“-nak szóllítja, sorozza bokros teendői és gondjai közé, a tanítók védelmére Nyitravármegye által alkotandó szabályrendelet mielőbbi kiadását is, hogy az új tanév beálltával, tanítói annál nagyobb öröm és lelkesedéssel fogjanak a munkához.

Verus.

Visszhang Zsámbokrétről.

Bánffyknak és Tiszáéknak még mindig kitartó hívei lépten-nyomon verik arcul Széll Kálmán kormányzati elveit. Sehol sem mutatják tetteikkel, hogy ők is őszintén akarják a békét, őszintén kerülnek minden konfliktust sőt ellenkezőleg. Magokviselete dacos és kihívó.

Dacból halogatták azon megyei közgyűlést, melyen Széll Kálmánnak bizalmat szavaztak; dacból mellőzték az összeiró küldöttségek megalakításánál az egész ellenzék, ennek minden emberét kivétel nélkül s dacból tettek elnökké néhány notorius Bánffy-huszár szavazatírtót.

Történt pedig ez mind azért, mert akkor még mindig reményelték, hogy Széll Kálmán a kiegyezési kérdésben megbukik, és ismét az ő profétáik, Bánffy, Tisza, Eötvös országa lesz az ő Eldorádójuk.

De hát ez a kombináció, ez a remény — hál' Isten — nem teljesült, és ők mégis a régi uton maradnak.

Es ezen magaviselet épen azért már kihívó: A zsámbokréti választókerület népe nem felejt oly gyorsan, mint a nyitrai megyeházi urak. — Nincsenek még elfelejtve Lénárt Sándor viselt politikai dolgai, a mint azokat Kuna Pál a hírlapokban élénken lefestette. Nem lehet oly gyorsan felejtetni néhány száz szavazat kiirtását, úgy szintén azt sem, hogy Lénárt ur még ez év tavaszán is hírlapilag olyan nézeteket fejtegetett az urbéri negyedek kérdésében, melyeknek Bánfibusze messze földekre volt érezhető. Azon cikkek tendenciája nem lehetett más, mint kísérletet tenni, nem-e használja némelyik összeiró küldöttség a szavazatok csökkentésére, és nem-e tetszik majd Tiszáéknak ez a Széll Kálmán elleni front?

Lénárt Sándor ur a zsámbokréti kerületben nem bir szavazati joggal.

Miért küldötték ki ezt az urat választási elnöknek? Nincs a kerületben arra való férfiú egyetlen egy sem? És ha nem lenne, nincs az egész vármegyében senki más, a kire az elnökség méltóbban ráruházható lett volna? Nagyon is van.

Bizonyosra kell ennél fogva vennünk, hogy

ez a kiküldetés célzatos, hogy ez határozott kihívás.

A megyeházi urak kihívólag tüntetnek a régi rendszer mellett. Ők ilyen „tettekkel tényezőzők“ Bánffy mellett. Ők megakarják mutatni a néppártnak, hogy nekik nem a „törvény, jog és igazság“ imponál, hanem az egykori ellenzéki, de most már kakasfalvi Lénárt Sándor. És ha a zsámbokréti kerületnek van 22 derek lelkes papja, a kik a népet vezetik, Bánffy híveinek van még Lénárt Sándoruk, a ki lutheránus lévén a 22 katolikus pap népének szavazata neki nem imponál.

Nincsen véleményeltérés a kerületben arra nézve sem, hogy Lénárt ur legjobban tenné, ha az elnökségről lemondana. Neki utóljára is nagyobb érdeke lehet, úgy is mint családapának, úgy is mint ügyvédnek a béke, mintsem — talán akaratlanul is — ilyen kihívó politikai aktus eszközeként szerepelni. De ha nem teszi, lássa ő.

A néppárt most ugyan Vörösmarty Mihály fiának, és a békehozó Széll Kálmán sógorának ellenjelöltet nem állít, de ha Lénárt ur azt hiszi, hogy a kerület mandátumát jövőre nem a néppárt jelöltjének, mint megválasztott képviselőnek fogná átadni, csalódása nagy és keserű lesz.

A néppárt ezen ismételt kihívás dacára túrtölteti erőit, s nem tör ki, mert őszintén akarja a békét. Meghozza Széll Kálmánnak az áldozatot, türelmet tanusít Vörösmarty Mihály emléke iránti kegyeleltől. De ha a megyeházi urak azt hiszik, hogy e türelemnek vége nincs, s ha azt gondolják, hogy a zsámbokréti kerületre már rá lehetne diktálni Markot alispán urnak a kerületben — és politikai tekintetben az egész országban is — teljesen ismeretlen öcsését Markhot Aladár urat, akkor majd meg fogják látni, hogy Bánffy híveinek pusztulniok kell. Egyébiránt a választás egyhangulag fog történni s éppen azért nagyon „egyhangú“ lesz. Ez nem tetszik a liberális korteseknek, kiknek nem lesz miről elszámolniok, nem tetszik a zsidóknak sem, mert nem lesz, ki inter duos litigantes örülhetne. r. l.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Simkó Antal nyitrai apátkanonok Koritnyicára, dr. Janits Imre orsz. képviselő nejével Karlsbadba, Mayer Károly építész mérnök Tátrafüredre, Gisser Gyula főgimn. tornatanár Kis-Martomba utazott. — Juhász Zsigmond cs. és kir. kamarás, magyar testőr-kapitány,

partján és környékén több erdő volt. A maradványok legnagyobb részét az arab akaciából valók, mely most már csak gyéren található a forró Jordán-völgyben. A halál lehelete fekszik a tájon, a föld, kivéve a tövises bozótot, semmi zöldet sem terem. A táj, hol a levegő, víz és föld sával van általjárva, állatokban igen szegény. Itt ott egy sivatagegér furja be magát a homokba, azonkívül skorpió és egy kisebb fajta a mérges kígyóknak ijesztgetik a vándort. Húsvéti időben még sáskák is szoktak e vidéken megtelepedni. A Jordán halakat is víz magával a tengerbe, melynek sós hullamai közt azonban csakhamar eléri őket a halál. Egy része, midőn a vízben való változást megérzi, megpróbál visszafordulni és fölfelé úszni; de soknak nem sikerül ez, és így vagy a kócsagok zsákmánya lesz, vagy pedig a szokatlan vízben elvesz. A partra vetett halak só-kéreggel vannak fedve és oly merevek, mint a fa; velők együtt agyagokat, csigákat is dob ki a tenger. Még azoknak a halaknak is, melyek Usdom meleg sóforrásaiban, vagy a Holt-tengerbe lefolyó patakban élnek, el kell veszniök.

Minden elhagyott magányos tőről tartja a népmonda, hogy madár nem repülhet el felette. A Holttengernél nem áll ez. S ha néha holt madarakat kergetnek a hullamai, azok bizonyára a

fáradtságtól estek bele. Ellenkezőleg számos fülemülét hall a vándor a Jordán-völgy fái és bokrain, a fecskék messze repülnek ki a tengerre, vadkaecák, szalonkák, sirályok, éneklő madarak tanyáznak nem messze a déli partoktól, keselyűk és golyák vonulnak el mellettük, gazellák, nyulak és tengeri malacok, tuskés és vad disznók keresik fel az utat a tengerig, persze nem azért, hogy belőle igyanak.

Ha tekintetbe vesszük a vízmennyiséget, mely naponkint és évenként a Jordánból a tengerbe folyik, (naponként hat millió tonna) úgy megérthetjük, hogy hogyan keletkezett a nézet, hogy a Holttengernek föld alatti lefolyása van a Vörös vagy a Földközi tengerbe. De a Holttenger mély fekvése következtében, a föld alatti összeköttetésnek az volna a következménye, hogy a Földközi tengerből a víz betódulna, még pedig addig, míg a Ghor-síkság a tenger színével egyenlő lenne, azaz míg a Jordán-völgye egészen a Genezareth-tóig kitöltve nem lenne, és így a víz eltűnésének csupán csak egy magyarázata lehetséges, hogy t. i. az elpárolog. Pontos számítás mutatja, hogy naponként átlag hét milliméternyi azaz egy fél hüvelyknyi vízrétegnek kell elpárolognia, miután naponként ennyivel gyarapítja Jordán a tengert. És ez az elpárolgás csakugyan

nem sok. A Holt-tenger vize sótartalma folytán (23 $\frac{1}{2}$ percent) oly nehéz, hogy — mint már fentebb is említettük — embert és állatot fön-tart. Ize oly undorító, mintha az ember az összes keserű-sós orvosságot egyszerre venné be, és a mellett oly éles, hogy az ajkáról és a nyelvről a bőr leválik, ha az ember ezen maró folyadékot szájában tartaná.

A fürdésnél nem képes egész emberi testet víz alatt tartani, mélyebb helyeken még állni is nehéz. Már Vespasián császár próbálta ki ennek a tengernek sajátosságait az által, hogy néhány megkötözött foglyot dobott belé; és azok nem merültek alá. A mi az északi part legközelebbi szomszédságát illeti, úgy csak a Jerichó és a Jordán-torkolat és a Hasel Feschka ismeretes, a honnét az ember a már említett Mar-Saba kolostorba és Betlehembe juthat. Ritkábban tesznek kirándulásokat délnek Engeddi felé. Ott a barlangdűz mészkőhegyek, melyekbe Dávid Saul elől elrejtőzött, roppant meredek lejtőkben ereszkednek alá a tengertükréig. Két lejtős sziklafal között vannak Engeddi szőlőteraszai, melyeken Salamon király szőlőhegyei voltak. „Egy fűt Engeddi szőlőhegyéből az én szerelmem“ mondja a héber nő az Énekek énekében. Ott voltak a legnemesebb datolya-pálmák és balszambokrok. A sziklamélyedés háttérében még

több heti tartózkodásra ide érkezett, hogy családjaival együtt a zohori jó levegőt élvezze.

Eszküvő. Somogyi N. gyógyszerész nőül vette Nyitrán Prónay Mariskát, Prónay nyitrai tsvszeki bíró leányát. — F. e. július hó 12-én Mihályfy Gyula Nyitra városi tisztviselő örök hűséget esküdött Paulovszky Károly ny. főerdész kedves leányának Tereznék Nagy-Szombatban. Az esketést a völgyben testvérbátyja Mihályfy János f. marikói plebános-helyettes végezte, illustris közönség jelenlétében, ki is a házassálandókhöz a házasság nagy fontosságáról s jelentőségéről alkalmi beszédet intézett.

Halálozások. Lipovnoki Schurmann Ferenc nyugalmazott tisztartó, f. évi július hó 9-én életének 78-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után Handlován jobb létre szenderült. — Medic. dr. Szigány Jeremiás Mihály pozsonyi irgalmas rendű főorvos, hosszú, kínos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után Trencsén-Teplicben, f. hó 12-én kimult. Az Istenben boldogult született Nyitrán, 1839. évi szeptember hó 18-án; az irgalmasrend köteleibe lépett 1859. évi január hó 13-án Pozsonyban, ugyanott ünnepélyes fogadalmat tett 1866. évi január hó 6-án. A rendtárs tetemét f. hó 14-én szentelték be Trencsén-Teplicben, s aztán a pozsonyi irgalmasok sírboltjába szállították örök nyugalomra. Nyugodjanak békeben!

A FMKE. nyitramegyei választmánya f. évi július hó 19-én délelőtt 11 órakor vármegyei székház nagytermében rendes évi közgyűlést tartja. Tárnyasozat: 1. Az 1898. évi számadás tárgyalása. 2. Az 1900. évi költségvetés megállapítása. 3. Bajmóc községnek óvoda létesítése iránti kérvénye. 4. Egyéb folyó ügyek tárgyalása. 5. Választmányi tisztújítás.

Vizbefult. Hétfőn, július hó 10-én reggeli vonattal Beesből érkezett a verbói születésű és veszelei illetőségű, Dobiás Béla 20 éves szabólegény. Még az nap munkát kapott Neumann Henrik szabómesternél. Dobiás még délelőtt eltávozott műhelyéből, hogy megfürdjön; végzeté pedig a hírhedt Hankóczy sarok felé vezette lépéseit, mert alig hogy átlépte a fürdésre kiszabott tereséget, már is elragadták a habok. Azok a kik vele voltak, nem merték az örvénybe utána menni, a minék folytán a fiatal legény oda veszett. Holttestét csak este 8 órakor húzták ki nedves sírjából. Kivánatos volna, hogy a rendőrkapitányság egyszer s mindenkorra megtilthassa ezen veszedelmes helyen való fürdést, mely evenként a maga áldozatait szedi.

Nyitramegye közigazgatási bizottsága mult kedden július 10-én tartotta rendes havi ülést. Markhot Gyula alispán bejelenté, hogy a főispán távollétében a törvény szerint ő foglalja el az elnöki széket. A jelentésekből kiemeljük a következőket: A kir. ügyész előadja a nagy-tapolcsányi kir. járásbírósg panaszos átiratát, mely szerint a nagy-tapolcsányi fő-

most is esőgöze egy patak, sűrű Krisztus-tóvis és más bozóttól eltakarva. A patakról csak esőgöze folytan vesz tudomást, az embert annyira elfodik az Oleander és Tamarisk-cserjék. Mögötte a sziklafalban egy hozzáférhetlen sziklaváros van boltozatos ablak-ívezetekkel. Tovább délnek van Masada, a vörörs sziklahegy, melynek táblaszerűen lapított tetején egy régi héber erődítvénynek a romjai, és melyhez most egy másfél órai serpentin-út vezet fel a tengertől. Jeruzsálem eleste után az utolsó zsidó szabadságharcosok ide menekültek, de a rómaiak körül zárták őket, és sajátkezüleg vetettek véget életüknek, mikor látták, hogy római ostromló gép az erőd-falait elérte. Tíz kiválasztott a többi leszurta egy a megmaradt kilencet és utoljára saját magát. Összesen 960-an voltak feleségeikkel és gyermekeikkel.

Délnek az egykori szodomai, most usdomi sóhegyek húzódnak, s a parton talán a Szodoma romjai, melyeket Strabo még ismert, találhatók a ciklopsi maradványokban. A pusztulásnak szánt városok ugyanis nem a völgy mélyedésben, mely legelő és kerttelek volt, hanem inkább a hegy lejtőjén feküdtek. Legnevezetesebb azonban egy só-oszlop, mely Lot feleségének csodálatos átváltoztatására emlékeztet. Egy dombon 15 m. magas

szolgabíró e hónapban egyszerre 120 (!) politikai elíteltet utalt át a járásbírósgnak, hogy büntetéseket ott üljen le, mivel hogy kellő számú zárkakkal nem rendelkezik. Az alispán hivatkozván egy miniszteri rendeletnek a főszolgabírónak ad igazat, mely szerint az ilyen esetekben a járásbírósg köteles az elítélteket befogadni, különben szolt megnyugtatólag, ezen állapot októberben meg fog szünni, mert addig a főszolgabíróságnál a kellő számú zárkák már meglesznek. — A kir. tanfelügyelő mult hónapban 45 népiskolát 76 tanteremmel, 5 ipariskolát és 1 óvodát látogatott meg, feltűnő hiányokat nem észlelt.

Villámcsapás. F. hó 10-én a délutáni órákban nagy zivatar vonult el Szkaacsán fölött. Több ízben csapott le a villám, s egy Svelka Mihály nevezetű gazdaembert agyonsújtott.

Fenakadás a galgóczi hídnál. A Vág folyó áradása következtében Galgócon az összekötő hid mellett az árterben a víz alámosta a pilléreket, minél fogva a Galgócs és Lipótvár között a vasuti összeköttetés csak átszállással tartható fön. Az átereszt pillérei alatt mintegy 4 méter mélységű ár támadt, melybe a pillér behuzant és a vasuti sínek a levegőben lógnak. A pálya jelenleg mintegy 70 méternyi távolságban megközelíthetetlen a mozdonyoknak; ezt az utasok gyalog teszik meg, kiket a túlsó oldalon ismét vonat vár. E hó 17-én a 70 méterből helyreállítanak vagy 50-et, de a hátralévő 20 méter hosszú rongalmánynak jókarba hozása még három hetet is fog igénybe venni.

A holicsi kath. kör f. hó 9-én a kath. iskola udvarán fényesen sikerült táncmulatságot rendezett; ezt megelőzte Donoval János és Buczkó János urak előadása. Az előbbi „Kath. egyház befolyása az emberiség civilizációjára.” c. tételről, az utóbbi „Csak a kereszténység képes a szociális kérdéseket megoldani.” c. tételről igen sikerülten s nagy hatással értekeztek.

A nagy-bossány-trencsényi vasut az országgyűlés mindkét háza előtt tárgyalva és elfogadva lön; minélfogva már ő felsége elé terjesztetik legfelsőbb jóváhagyás végett. Kiltás van rá, hogy e vicinális, mely különösen a felső nyitrai völgyeknek válik előnyére, valószínűleg még e nyáron építkezés alá kerül.

A Vág folyó áradása. Hricsóról (Trencsénm.) a következőket vettük: Nem mulaszthatom el, hogy értesítem azon nagy kárrol, melyet a felvidéken a három hétig csaknem szüntelen szakadó esőt követő árvíz okozott. Július 8-án, szombaton kezdett dagadni a Vág folyó, még pedig szokatlan módon; mondják, hogy a nagy vízmennyiséget a Kiszucától kapta. Ejjeli 2-4 óra között jött csak a hatalmas víztömeg, minek nagy áradás lett a következménye. 9-én egyre nagyobbodott az ár, úgy hogy előntötte nemesak a réteket, hanem a szántóföldeket is,

kőso oszlop áll védő mészköburokban, melyet a tenger felől csak hosszas gázolás után lehet elérni. Flavius Josephus azt állítja, hogy azon só-oszlop, melylyé Lot felesége változott, látta és még akkor is állt. S a bölcsesség könyvében is találunk arra vonatkozólag megjegyzéseket. Az utasok most is darab köveket törnek egy sóoszlópból emlékül a „Lot felesége”-nek ruhájából. Az oszlopnak ruhafodrokra emlékeztető alakja van.

A Holttenger déli vége mocsaras vidék, hol majd előbbre, majd hátra nyomuló tenger sóréteget hagy vissza a mély iszapon. Földje még a mostani nép hitében is megvan átkozva, a beduin imája közben nem is esokolja meg, aztán a rettenetes lóbölgő miatt is kerülük. Kellemeesebb a keleti part, vizekben gazdag hegyeivel, erdeivel s dohány meg indigó földjeivel. Magasan, a keletről benyuló felszigeten van Kerack, egy csúf fészek a kereszties háborúk idejéből származó erődrel, mely az olajfák hegyéről is látható. Régente Moab főhelye volt, egy ízben a zsidók szorongatták (Kir Moab) és keményen ostromolták. Ekkor Moab királya fogta elsőszülött fiát, kinek királynak kellett volna lennie és mint tűzáldozatot maga helyett feláldozta a falakon. És ez áldozat hatásától való felelemben az izraeliták csakugyan visszavonaltak.

s ledöntve a legszebb rozso, buzát, magával ragadott egész tutajokat, gerendákat sőt kisebb partrészeket. A plebános ur szénája és lóheréje elúszott, mondják Komaromba, elúszott pedig a szénatartó-fakkal együtt. Elvitte a víz a vágóhídnak alkalmazott kis faházikót is. Erdekes volt az árvíz a toronyból, de borzalmas, mikor délután kikocsiztunk Predmér felé s közelebről láttam a hatalmas víztömeget, mint hullámozott, akárcsak a Balaton, és zúgott, mint Niagara-zuhatag. A vasuti töltés oldalát jól megmosta, s mint mondják Predmér mellett meg is rongálta. A nagy-bittsei vashid építésnél az alapul szolgáló, ideiglenes, készülő fahid egy részét elragadta az ár. Az itteni faházikók meg a zsindelekészítők faházikói, mind a vízben voltak s küzdöttek a nekik rotó hullámokkal. Igazán megindult az ember, mikor e tenger-vízben látta a már lekaszálandó arany kalaszokat. S mikor kérdeztem, hogy kik a kis parcellák, azt kaptam feleletül, hogy alsó-mélyesdi szegény hívőké, kik feut az országút korlátjánál néztek az Isten sujtó kezének hatalmát, s némán esedeztek irgalomért. 10-én délelőtt kísértünk Felső-Hricsó felé. A víz igen lepadt s a szántóföldek nagy részéről már lefolyt, de a réteken még jókora döntve, a burgonya akárcsak sárral hányták volna be, mely a nap heve következtében elfojtja a növényt, mely a földben megrothad. A réteken sőt szép vetéseken egész tutajokat, hatalmas szál-fákat lát az ember. Felső-Hricsó felé szintén nagy kárt okozott az ár, de e szegény nép nem zúgolódik, hanem megnyugszik az Isten akaratában. Délután Predmér felé sétáltunk. A víz majdnem mind visszafolyt medrébe s így jól láttuk a nagy pusztítást. Itt jóval több a kár, mint Hricsó környékén. A szántóföldeken több a tutaj, szálfa, pózna, a gabona ledöntve, a zöld árpa lefektetve, de úgy, hogy az ember lekaszált rétnék nézi a szántóföldet. A burgonya és káposzta kivész. Az épülő bittsei hid közelében a bittsei part egy részét ragadta magával a hatalmas Vág, s ott zúg legjobban. Valami bizottság is nézte ott a kárt; most már bizonynyal tudni fogják, hogy mint építsek a vashidat. — Mi lesz ebből? Bizonynyal inség, súlyosan érezhető. S.

Póstyén fürdőben a hozzánk beérkezett legutolsó (jul. 8-án) megjelent kimutatás szerint 2859 fűrdővendég fordult meg.

Műkedvelői szini előadás. A nyitramegyei tanítótestület vágsellye-érskeujvári körének megkeresésére, a vágsellyei, zsigárdi és farkasdi vakációzó felsőbb iskolai ifjúság közreműködésével, Vág-Sellyén f. évi július hó 16-án a r. k. iskola udvarán játékcélú szinielőadást rendez. Kezdeté este 7 órakor. A szinielőadást tánc követi. Szives adományokat köszönettel fogad a vágsellyei r. k. iskola tanítótestülete, mint rendező. A szinielőadás jövedelme egy alapítvány gyarapítására fordítatik, melynek kamatait évenként egy nyitramegyei tanító tanuló-gyermeke nyerné jutalmul. Szinre kerül „Csalódások.” Vig-játék, írta Kisfaludy Károly. A szindarabban

Mindig szebb de az ellenséges törzsek miatt annál veszedelmesebb lesz az északi partvidék. Itt lép ki az Áron folyó tiszta árja két függélyes sziklafal közöl, pirosas fényben a sok leándertől; vizesések zuhognak le a hegyekből. Még a kopár hegysegeken sem hiányzik esős időben a fűszőnyeg és virágdísz. A legközelebbi szakadékon túl néhány órai út után völgynek felfelé vannak Macheirus romjai, hol keresztes szt. János lefejeztetett és e romok alatt fakadnak azon meleg források, melyekben a beteg Herodes gyógyulását kereste.

A mi a Holttenger keletkezését illeti, a nézetek különbözők. Hogy az egy termékeny gyönyörű vidék volt őt (Strabó szerint 10) várossal, azt úgy Mózes könyveiből, valamint régi arab és görög írók értesítéseiből is tudjuk. A tenger keletkezését illetőleg, azt mondja Strabo, hogy azon borzasztó természeti tűnemény által az nem keletkezett, hanem csak nagyobbodott és Eratosthenes hasonlóan nyilatkozik. A völgy talaja természeténél fogva mocsaras lévén, vagy pedig telve földalatti víztartókkal, melyeknek beszakadása következtében a völgy el lett öntve és tengerfenékké változott. Az új kor alapos kutatásai mélyebb értelmű ítéleteket tettek lehetővé; azon gondolatot, t. i. hogy a Holttenger vulkánikus

szerepelnek: Anda Lajos, Husz Adár, Péter Irén, Szedlák Károly, Biróczy István, Ottinger Ilona, Hlavathy Anna, Nagy Gábor, Husz Ella, Duzsek János, Feketeházy Tibor.

20 krért egy tanyai gazdaság.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezi első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek húzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50,000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékokra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek.

Vesztett eb. Magyar-Sóokon egy veszett eb Veres Elekot megmarta, Pasteur-intézetbe szállítottatott.

Kinevezések. Hankóczy Antal alsó előfánthi és Braun Alfréd galgóci anyakönyvvezető-helyettesé neveztetett ki. — Dr. Friedländer Emil esejthei körörvosnak lón megválasztva. — Skarnitzl Béla megyei ellenőr betegség folytán nyugdíjazva lett.

Gyógyszertárcsere. A galgóci gyógyszertárt Kubányi János párdányi gyógyszerész megvette 34,000 frtért.

A nyitrai kőműves-egylet folyó hó 23-ára tervezett zászlószentelési ünnepélye közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztatott.

Tüzesetek Nyitra megyében. F. évi június hóban a következő tüzesetek merültek fel: A kár Bajmócon 50 frt, Mácsón 500 frt, Lubinán 361 frt, Galgócon 5198 frt, Karkócon 374, Hollison erdőégés, Chráboron 1100 frt, Novákon 4070 frt, Vágselyén 586 frt, Galgócon 6357 frt, Pogrányban 851 frt, Vágújhelyen 630 frt, Berenesváralja 100 frt, Csabbon 460 frt, Ságon 304 frt, Szokolócon 650 frt, Szt.-Péteren 437 frt, Péterfalván 10 frt, Brezován 4275 frt, Nagy-Bábon 398 frt, Salgón 500 frt, Póstyénben 15 frt, Csárin 250 frt, Jablonicon 180. Összesen 27,656 frt.

Közgazdaság.

A községi faiskolák kezelése.

A gyümölcstermelés fontosságát, jövedelmezőségét, sajnos, még ma sem mindenütt látják be s ez az oka annak, hogy finomabb gyümölcsfélékből még ma is igen jelentékeny mennyiséget importálunk külföldről. A gyümölcstermelés szélesebb körbeni elterjesztése érdekében az állam megtesz mindent, de fáradozása sokszor hajtótörést szenved a gazdaközönség közömbösségén. Ott vannak például a községi faiskolák, a melyek igen alkalmas objectumok volnának arra nézve, hogy egy egész vidék gyümölcstermelési viszonyaira kedvező befolyást gyakoroljanak, ha úgy kezeltenének, miként kezeltenők kell. Sajnos azonban, hogy nem úgy kezeltenek; a legtöbb községi faiskola valóban elszomorító látványt nyújt, tele gyommal, gazzal, s csak igen kevés és silány csemetével. A legtöbb helyt az a baj, hogy az oltványokat, a talaj meg nem mivelése miatt elnyomja, tönkre teszi a gyom, a gaz, nem lesz tehát felesleges, ha e körülményre felhívjuk olvasóink figyelmét, s megszívlelésre ajánljuk az alábbiakat.

A faiskola talaja egész éven át gyomtól mentesen tartandó, mert semmi sem árt annyira a csemetéknek, mint a gyom, mely a csemeték előtt a tápanyagot elszívja és nyáron a levegő forgását a faiskolai sorok között is korlátozza, a minek következtében a csemeték részben ki is süllhetnek.

Minden faiskola talaja évenként legalább háromszor porhanyítandó fel és pedig tavasszal az oltás és metszés befejezte után, továbbá júniusban a szemzés előtt és szeptemberben a szemzés végeztével. Esős években szükséges lesz június második felében, avagy augusztus hó első felében még egy rendkívüli kapálást is adni a faiskolának a gyom irtása céljából. — A talaj porhanyítása a szükséghez mérten kapálás avagy sarabolás által történjék. Nagyon vigyázni kell azonban, hogy a fászkák törzse kapálás közben meg ne sértsék, s ha mégis itt-ott seb okoztatott volna, akkor ez azonnal simára metszendő és oltó viasszal kenendő be.

Azon forgókban, melyekből a fák már kiké- rültek s a melyeken 2-3 évig konyhakerti ve- temények termelendők, a talaj ásóval, vagy na- gyobb táblákon ekével lehetőleg mélyen műve- lendő meg.

A talaj a forgó tartama alatt csak azon esetben trágyázandó, ha a fák silány tenyészete, hiányos fejlődése ezt okvetlenül megkívánja. Főleg a már huzamosabb idő óta faiskolának használt területeken, a hol rendszeres forgó sem tartatott be, szokott ilyen eset beállani. Ezen esetben a fásorok mellett jobbról és balról a fászkáktól 10-12 cm-re sekély árkocskat ásunk s azt istállótrágyával vagy érett komposztal töltjük meg. Arra vigyázzunk, hogy friss állati trágyát, vagy még el nem korhadt növényi részeket köz- vetlenül a fásorok mellé ne tegyünk, mert kü- lönbösen rákbetegséget és a gyökér penészedést, mely sárgulással jár, meghonosítják a faiskolában. A leghatalmasabb növekedést eredményezi s en- nek következtében a legjobb faiskola trágya a chilisálétrum, melynek egyetlenegy faiskolából sem volna szabad hiányoznia. Ebből egy-egy csemetére egy-két gramot kell adni, s azt ta- vasszal a föld színére hintve lehetőleg eső előtt sekélyen kell bekapálni.

Igen kielt talajoknál, a hol a csemeték sem- miként sem fejlődnek, alig vezet más eljárás célra, mint a fásorok tövéről a földet vigyázva elhúzni s a fák töveit jól érett komposztal, vagy iszappal, erdei földdel meghordani.

Ilyen gondos kezelés mellett azután a fais- kolák szépen fognak fejlődni, s ha nem is adnak mindjárt hasznot, de annál áldáshozóbbakka válnak idővel az egész vidékre.

Telefon.

Gr. B. V. urnak Nord Cap. „Az éjjeli nap- sugarainál“ megírt üdvözlő lapot megkaptuk. Az ígért fiók-fókat köszönjük, majd elhelyezük zabori szőlőnkben. ott van egy kut, melyben, ha nincs is víz, azért még min- dig oly jól tudja magát érezni benne, mint egy Tarnóczy Gusztáv-kaliberű liberális a Széll-regime alatt megynkben. Andrée fel nem fedezése miatt ne búsuljon, felfedezik azt éppen ma a Toifl-kertben a nyitrai ipartestület léghajój.

„Landwehr“ Passau. A lapot megindítottuk. A „Nedaleko Lince“ datált lap megérkezett, de „élesztőre“ nincs szükségünk. Köszönjük.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona értékben

és több, kisebb-nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100.000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajcár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja **Buda- pesten:** a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen penzintézetek a **nyerő kívánságára** készek az

50.000 korona értékű főnyereményt

egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazda- sággal is becsereálni.

Huzás SZEGEDEN, a kiállítás utolsó napján, 1899. szeptember 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdekben és egyéb elárúsító helyeken. — **Viszontelárusítók** forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez, Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

kitörés eredménye Fraas geologus megdöntötte, miután megfigyelte, hogy mily szabályszerűek és zavartalanok a krétaképződés rétegei a völgy falain — Fraas azonban aligha jutott Engeddiig és a tenger déli részeig, miután ott bazalt is van.

Az említett tudós magyarázata odairányul. A Jordán medencéje oly szorosan függ össze az egész földterület képződésével, hogy most már senkinek sem jut eszébe, hogy a holt-tenger későbbi vulkanikus kitörésnek eredménye.

A Holt-tenger ósídóktól fogva gyűjtő medencéje volt az egész vidék esővizének. De rég elmúltak már azok az idők, mikor a víz még magasan állt benne. Azon idők azok, midőn még gletserek függtek Sinai és Libanonon, midőn még a Földközítenger Egyiptomot egész a suánig borította. Mikor Európában és Észak-Afrikában megváltozott a klíma, a Holt-tenger tükre is fokozatosan súlydelt, a folyók száma csökkent, míg az elpárolgás oly mértékben emelkedett. A víz mindig tömöttebb és mindig sósabb lett, minél tovább tartott az elpárolgás a sziklakatlanban. Ennek a következménye könnyen eltalálható. A Holt-tenger végre telítve lett sóval, melyet a meteor vizek a szomszédos rétegekből feloldottak. Ily módon sóslúg képződött, mely messze felül- mulja a tengerek közönséges sótartalmát, s a

földgömb többi sóstavaival bátran kiállja a ver- senyt. Ezen elmélet szerint a többi kérdést is meg lehetne oldani, t. i. vajjon a Jordán a Vöröstengerbe folyt-e régente? A Holt-tengertől a Vöröstengerig 27 mérföld hosszúságban van az Arabah, a Ghór folytatása, azaz egy széles mély völgy, mely ugyanazon irányban halad északtól délre, mint a Jordánvölgy. Könnyen felfogható, hogy ezt a Jordánvölgy folytatásának tartották mindaddig, míg ez utóbbinak mély fekvése nem volt köztudomású. A Jordánvölgy keletkezésétől kezdve nem volt a tengerrel egybekötve, de a mélyedés a tenger tükre alatt már megvolt és idővel nagyobbodott. És mikor aztán a már em- lített fizikai események nyilvánultak, a víz lesü- lyedt, a medence kisebb lett, de nagyobbodott a sótartalma és a tenger tükre 394 m. melyre apadt a Földközítenger niveau ja alá.

Akár a Szentirásban közölt tragédiát vesz- szük tekintetbe, akár a néphagyomány ajkain élő mondákat hallgatjuk, akár pedig a pusztu- lásnak ezen fenséges panorámáján legeltetjük szemünket: meg kell adni, hogy a széles föld- kerekéségen alig van pont, mely oly megdöbbentő benyomást tenne a lélekre, mint a Holt-tenger.

A „Stein der Weisen“ nyomán H. L.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

1881/1899.

Bizonyítvány.

Alulírt ezennel bizonyítom, hogy **Rétay és Benedek** budapesti oltárkészítő, a helybeli templom számára egy Jézus sz. szíve oltárt goth stílusban készített oly gyönyörű kivitelben; hogy annak külseje, különösen Jézus sz. szíve s boldogságos Margit a la Coque szobra valóságos bámulatra ragadják az embert.

Tornóc, 1899. július 10.

Kallenberger József, plébános.

Elismerő levél

tekintetes Hausner Frigyes úrnak

Budapesten, jelenleg Nyitrán.

Midőn 1899. február havában legelőször volt szerencsém tekintetes uraságodhoz, mint a Rétay és Benedek gyárak képviselője, személyes fellépésének kedvező követ-

kezvénye, hogy én, híveim indíttatva éreztük magunkat templomom teljes restaurálását kegyedre bízni.

A templom kifestése valóságos bámulatra ragadják az embert, a technikai szabályosságot minden egyes részecskének arányosságában, akár az élénk és mégis discret színezés kellemesen megiepe szépségét nem bírom eléggé dicsérni.

A főoltár-kép, falon párját ritkító impozans nagy méretű, mely Xaveri szt. Ferencet, mint a templom égi pártfogóját ábrázolja, oly remekül sikerült, hogy mondhatom mint *hittérítőt* ily jó ideált, csak kegyednek köszönhetek; a hat darab színes tapéta üveg festményü ablakok sz. Mihály és sz. Józsefet ábrázolva valóságos remekművek; végül az oltárok, szószék és orgona polichromozása és valódi aranyozása, oly szakavatottságra és finom műizlésre vall, és látszik tapasztalatait Münchenben és Párisban nyerte.

Fogadja tehát ezen a téren saját és híveim nevében legnagyobb megelégedéscmet és köszönetem. Kívánom, hogy mindenkinek oly öröme legyen uraságoddal, a mily örömem nekem volt és valóban örömom is van.

Kelt Nyitra-Darászin, 1899. július hó 13-án.

Gerháth Mihály, darási plébános.

8989/99. szám.

Hirdetmény.

A nyitrai kir. tszék közhírré teszi, hogy Üzbégh községben **Krencsey István örökösai**, özvegy **Krencsey sz. Csenkey Aranka, Liska János, Liska sz. Zajác Zsuzsanna 263., 262., 260., 265., 266., 272., 264., 236, 221. hr. számú ingatlanából** kisajátítás alá esett 2138, 48, 31 □-ölnyi területre nézve a kártalanítási eljárás folyamatba tétele, — a felek közt az egyezség megkísérlése, esetleg szakértők bejelentése végett, az 1881: 41. t.-c. 46., 49. §§-ai értelmében tárgyalási határnapul **1899. évi augusztus hó 1. napjának délelőtti 9. óráját Üzbégh község házához** kitűzte, arra a kisajátító társaságot, a kisajátítást szenvedő tulajdonosokat, illetve megnevezett örökösait, az összes érdekelt jelzalogos hitelezőket végzésileg s ezen hirdetmény útján megidézte azzal, hogy bármely érdekeltnek elmaradása, a kártalanítás felett az érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, s hogy a távollevő, ismeretlen tartózkodásuak s **Krencsey István** betán ismeretlen örökösai részére gondnokul **Lőrinczy Gyula** nyitrai ügyvédet kinevezte.

Nyitrán, kir. törvényszék mint birtokbíró-ság, 1899. évi július hó 6. napján.

Schmidt,

t. jegyző

(P. H.)

Sándor,

kir. tszékéi elnök.

8990/99. szám.

Hirdetmény.

A nyitrai kir. tszék közhírré teszi, hogy Felső-Récsény községben **báró Weisz Pál 156., 549. hr. számú ingatlanából** kisajátítás alá esett 7405 □-ölnyi területre nézve, a kártalanítási eljárás folyamatba tétele, a felek közt az egyezség megkísérlése, esetleg szakértők bejelentése végett, az 1881: 41. t.-c. 46., 49. §§-ai értelmében tárgyalási határnapul **1899. évi július hó 29. napjának délelőtti 9 óráját Felső-Récsény község házához** kitűzte, arra a kisajátító, a kisajátítást szenvedőt s az összes érdekeltet megidézte végzésileg, s ezen hirdetmény által arra, hogy bármely érdekeltnek elmaradása, a kártalanításra nézve az érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, s hogy a távollevő vagy ismeretlen tartózkodásuak részére gondnokul **Lőrinczy Gyula** nyitrai ügyvédet kinevezte.

Nyitrán, a kir. törvényszék mint birtokbíró-ságnál, 1899. évi július hó 6-án.

Schmidt,

t. jegyző.

(P. H.)

Sándor,

kir. tszékéi elnök.

ELŐFIZETÉSEK

a „Nyitramegyei Szemle“ részére felvételnek a kiadóhivatalban.

8991/1899. szám.

Hirdetmény.

A nyitrai kir. tszék közhírré teszi, hogy Elecske községben **Deutelbaum Armin s neje sz. Quitt Jeanette 95, 108, 111 hr. számú ingatlanából** kisajátítás alá esett 6006 □-ölnyi területre nézve, a kártalanítási eljárás folyamatba tétele, a felek közt az egyezség megkísérlése esetleg szakértők bejelentése végett, az 1881. 41. t. c. 46., 49. §§-ai értelmében, tárgyalási határnapul **1899. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 9-ik óráját Elecske község házához** kitűzte, arra a kisajátító társaságot, a kisajátítást szenvedőket, az összes érdekeltet végzésileg, s hirdetmény útján megidézte azzal, hogy bármely érdekeltnek elmaradása, a kártalanítás felett az érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, s hogy a távollevő, vagy ismeretlen tartózkodásuak részére gondnokul **Lőrinczy Gyula** nyitrai ügyvédet kinevezte.

Nyitrán, a kir. tszék mint birtokbíró-ság 1899. évi július 6-án.

Schmidt,

t. jegyző.

(P. H.)

Sándor,

kir. törvényszékéi elnök

Nyitra-molnosi mütéglagyár

Az építkezési vállalkozó és háziuraknak tisztelettel szives tudomásukra hozzuk, hogy a legújabban létesített

NYITRA-MOLNOSI
MÜTÉGLAGYÁRUNKBAN

az üzemet megkezdettük.

Téglagyárunk a modern technikai követelményeknek teljesen megfelelőleg be van rendezve, a feldolgozásra szánt agyag

a legkitűnőbb minőség,

ugy hogy gyártmányaink a monarkia elismert legjobb termékeivel bátran kiállják a versenyt.

A vállalat a legnagyobb szabású szállítmányokra is be van rendezve. Az építkezési anyagok minden nemét szállítjuk a legjobb kivitelben és mérsékelt áron.

Nyitra, 1899. évi július hó.

Verő Zeiga és Társa.

Helybeli képviselő: CSERNYÁK ISTVÁN FIA Kalmár-utca.

Dr. Stein Emil

FOGORVOSI és FOGTECHNIKAI MŰTERME

Kalmár-utca 6. sz. a.

I. emeleten van.

Gyökér- és foghúzások minden fájdalom nélkül eszközöltetnek és a **fogászati műveletek** a tudomány modern vívmányainak megfelelőleg végeztetnek.

Dr. STEIN EMIL,

fogorvos.

6728/1899. szám.

Arlejtési feltételek.

Nyitraváros közönsége Nyitrán a temető melletti kavicstelepen berendezni elhatározott

állatvásártér létesítésének

nyilvános árlejtéssel való biztosítását rendelvén el, ehhez képest a városi tanács a szóban levő munkálatokra 2000 forint bánatpénz letétele mellett való zárt ajánlati versenyt ír ki. A szóban levő kavicstelepen berendezendő állatvásártér a vállalkozó által akként lesz létesítendő, hogy az, a fapiacon elvouló közlekedési uttól számított 10 méter távolságban, a temetőbe vezető ut, a járvány kórház melletti meredek sziklafal és a Verő-féle gépgyár mellett hagyandó 10 méter széles ut határai között 9 magyar hold (á 1200 □-ol) területen legyen elhelyezhető; ezen létesítendő terület határai úgy az ügyiratoknál betekinthező, s ezen feltételek mellékletét képező vázrajzon feltüntetve, mind pedig a szóban levő, s egyengetendő vállalati területen, utóbbin pedig évekkel megjelöltettek: ezen szóban levő terület az ügyiratoknál előfektvő, s i. évi április hó 5-én kelt mérnöki műszaki véleményben, s annak mellékletét képező hossz-szelvény és helyszín-rajzban, valamint kereszt szelvényrajzban, továbbá Nyitra város képviselő testületének 1899. április hó 19-én 65. közgy. 5671. és 3744. közgy. szám alatt, s a vármegyei törvényhatósági bizottságnak 1899. évi május hó 17-én 295. közgy. 23720. közgy. számú, s ugyancsak az ügyiratoknál előfektvő határozataiban megjelölt módon, vagyis a szükséges megfelelő föld- és kőmennyiség mozdításával egyengetendő el a vállalkozó által, úgy hogy az egyengetendő terület a fapiaci közlekedési út fele. 1.5% lejtéssel bírjon, annak határai lehetőleg egy szabálytalan ötszöget képezzenek, s a nyeredő terület síkja állatvásártérül használható legyen.

Tekintettel a kijelölt terep egyenletlenségeire, az ajánlat nem köbméterenként, hanem az egész rendezési munkára általános összegben adandó be, mert a város közönsége a mozdítandó, s egyengetendő anyag minősége és mennyiségeért szavatosságot nem vállal.

A mozdítandó anyag csakis a vállalkozási területen használható fel; az esetleg hiányzó anyag pedig a vállalkozó által saját költségén szerzendő be, s szállítandó a vállalati területre s ott egyengetendő.

Vállalkozó köteles a munkálatokat a szerződés jóváhagyásától számított 3 hónap alatt befejezni és átadni; az esetleges talajszűkítéseket pedig a munka átvétele után 6 hónapon belül saját költségén helyreállítani.

A kereseti összeg egy részletben és pedig a munka átvétele után fog 10% felülvizsgálati részlet levonásával vállalkozónak kifizettetni, a felülvizsgálati részlet pedig a 1/2 évi jótállási idő leteltével, az esetleg beállott hiányok pótlása után fog folyóvá tétetni.

A munkának a kikötött időn belül való kifogástalan kiviteléért vállalkozó egész keresetével jót áll.

A vállalati szerződést a városi tanács köti meg; a szerződésre járó bélyegköltséget, s a jogügyleti illetéket a vállalkozó fizeti; utóbbira az elfogadott ajánlata, s a szerződés azonnal kötelező, a város közönségére azonban csak a törvényszerű jóváhagyás után.

Az ajánlat elfogadásával köteles a vállalkozó a vállalati szerződést kívánatra azonnal kiállítani; — per esetén a nyitrai kir. járásbíróóság előtti sommás illetékesség köttetik ki.

Vállalkozni kívánók tartoznak zárt ajánlatukat **folyó 1899. évi augusztus hó 10-ig** a hivatalos órák tartama alatt **Nyitrán, a városi tanács iktató hivatalában** átnyújtani, ahoz a kikötött bánatpénznek a városi házipénztárban való letételeit igazoló elismervényt is csatolni. Az elkésztett benyújtott ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A város közönsége a benyújtandó ajánlatok felett szabadon választhat, s az el nem fogadott ajánlatok, a versenytárgyalás eredménye felett a határozó közgyűlés határozatához képest fognak a vonatkozó bánatpénzekkel együtt az ajánlattevőknek visszaadni.

A letett bánatpénz után a város közönsége kamatot nem fizet.

Nyitrán, a városi tanácsnak 1899. évi július hó 8-án tartott üléséből.

Dr. Rudnay Sándor,

(P. H.) polgármester.

Egyházi és egyleti zászlók

Kitüntette:

Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879.

Kitüntette:

Deés 1879. — Budapest 1885., 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherceg és Klotild főhercegné asszony ó császári és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 14-ik szám.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízátság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dűsan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait

a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHA KAT,
Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.

Egyházi és társulati tobogók.

Tűzoltók, iskolásgyermek, Maria-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillarokat, ciborium és kelyheket.

Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint hímzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

7-26.

Műhímezés

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., Lipót-utca 21. szám.

42-52.

Dűs választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Oltárok, szószékek, képeretek, úrkoporsók, lourdesi Mária-oltárok, Mária-trónusok stb.

saját jól berendezett műhelyeinkben bármely stylus és rajz szerinti szépen, szolidan és legjutányosabban készíttetnek el. Tervezetek, költségeloirányzatok készséggel küldetnek.

Elvállaljuk továbbá régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos újítását, festését, marványozását és aranyozását, ugyszintén azoknak átalakítását, melyeket kipróbált munkaerőnkkel a legszebben készítenk el igen kedvező feltételek mellett.

A templomok megtekintését, valamint a költségvetést díjtalanul eszközöljük. Megbízhatóságunkat e tereen is számos elismerő nyilatkozattal bizonyíthatjuk.

1898—1899-ik években a többi között a következő munkálatokat végeztük:

Nyitra m.	Galgóc, oltár-átalakítás.	Borsod m.	Szirák, lourdesi oltár.
"	Gerencsér, főoltár renoválása, új főoltárkép.	"	Bánhorváth, lourdesi oltár.
"	Darázs, egész templom renoválása, kifestése, üvegablakok.	"	Mező-Csáth, úrkoporsó.
"	Mocsok, egész templom renoválása.	"	Felső-Nyarád, lourdesi oltár.
"	Kis-Baáb, egész templom renoválása.	"	Ozd, úrkoporsó.
"	Kis-Appony, egész templom renoválása és kifestése.	Csanád m.	Mező-Kovácskő, főoltár.
"	N.-Kér, új főoltárkép.	Győr megye.	Révfülu, két oltár átalakítása.
"	Nyitra, Apáca-zárda, tornaterem kifestése.	"	Gyirmóth, új oltár szentsírral.
"	Ratkóc, főoltár.	Héves m.	Gyarmath, Jézus Szíve oltár.
"	Krakován, két új oltár.	"	Pétervásár, úrkoporsó.
"	Hrádek, lourdesi oltár.	"	Csehi, oltár.
"	Szenic, főoltár és szószék.	"	Gyöngyös, Mária-oltár.
"	Bajna, lourdesi oltár.	Hajdu m.	Egyek, lourdesi oltár.
"	Csejte, egész templom renoválása, 5 üvegablak, két új mellékoltár.	Hont megye.	Ipolynyék, főoltár.
"	Szered, Jézus- és Mária-szobor.	"	Deménd, lourdesi oltár.
"	Madunic, egész templom renoválása.	"	Adács, úrkoporsó.
Pozsony m.	Gerencsér, egész templom renoválása.	J.-N.-Kun-Szolnok m.	Rákóczi, oltár.
"	Sempte, Jézus- és Mária-szobor.	"	Török-Szt.-Miklós, oltár.
"	A.-Dombó, egész templom renoválása.	N.-Küküllő m.	Bolya, főoltár és szószék.
"	Pudmeric, egész templom renoválása.	Kolozs m.	Bánffy-Ilynyad, főoltár és szószék.
"	Halmos, egész templom renoválása.	"	Radnoth, főoltár és szószék.
"	Kajal, új főoltár és szószék.	Moson m.	Magyar-Kimle, új főoltár.
"	N.-Sur, új főoltár, új mellékoltár és egész templom renoválása.	"	Horvát-Kimle, templom renoválása.
"	Jakabfalva, úrkoporsó.	"	Püski, új mellékoltár és oltárkép-renoválás.
"	Lamaes, új főoltár.	"	Nezsider, főoltár.
"	Cseszte, Jézus Szíve oltár.	"	Hegyeshalom, egész templom renoválása.
"	Szilnes, főoltár renoválása.	"	Kiliti, egész templom renoválása.
Komárom m.	Alsó-Galla, új főoltár és mellékoltárak újítása.	Pest megye.	Budapest, Angyalföldi országos tébolyda, főoltár.
"	Feiső-Galla, egész templom újítása.	"	Irgalmas nővérek, lourdesi oltár.
"	Szent-Péter, lourdesi oltár.	"	Erzsébet-kórház, oltár.
"	Gyalla, új főoltár.	"	Nagy-Maros, úrkoporsó.
"	Dad, egész templom újítása és új főoltárkép.	"	Szent-Iván, úrkoporsó.
"	Kürth, lourdesi barlang szoborral.	"	Fajsz, oltár.
Esztergom m.	N.-Ólved, Jézus Szíve oltár.	"	Adony, Szt.-Háromság oltár.
Bács megye.	Szántova, oltárújítás.	"	Pomáz, főoltár.
"	Ó-Szivae, lourdesi oltár.	"	Taksony, főoltár.
"	Baja, templom-renoválás.	"	Jakabszállás, lourdesi oltár.
		"	Kóka, Jézus- és lourdesi oltár.
		Szabolcs m.	Tisza-Eszlár, új főoltár és mellékoltárak.
		"	Nyiregyháza, úrkoporsó.
		"	Sibinj, főoltár újítása.

KRAUSE JÓZSEF

templomberendezési műterme
Selmecbánya (Hontmegye).

10-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Mindennemű oltárok, szoszékek, Urkoporsók stb. megrendelés szerint saját jól berendezett műhelyemben bármely stíl és rajz szerint csinosan, szolidan és a legjutányosabban készíttetnek el.

Elvállalom régi oltárok, szobrok, szoszékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos újítását, festését, márványozását és aranyozását, ugyszintén azoknak atalakítását; mindezek nem mások közreműködésével, de saját műhelyemben készülnek.

A templomokban eszközölt munkákról az árjegyzékeimben kitüntetett elismerő okiratok, (melyek bárki által megtekinthetők) szolgálnak bizonyítékkul.

A többi között a következő munkákat végeztem:

- Steffultó. (Hont m.) Oltárok újítva, a templom festve és új gyóntató-szék.
Léva. (Bars m.) Templom festve, egyes oltárok újítva és 4 db. új Cherubin.
Léva. Zárda-kápolna festése és egy új góth-stylű oltár.
Léva. Kórház-kápolna újbóli festése és oltár újítva.
Selmecbánya. (Hont m.) Kalvárián a keresztjáró út, valamint az ottani templomok megújítása.
Selmecbánya. Katarina-templom részére egy új mellékoltár.
Selmecbánya. Erzsébet kápolna részére egy tölgyfából készült góth-stylű oltár.
Selmecbánya. Havi boldogasszony-templom részére egy góth-stylű oltár.
Vihnye. (Bars m.) A fő- és 2 mellékoltár szentségtartója újítva.
Hont-Besenyő. (Hont m.) Két oltár és egy szoszék újítva.
Alsó-Almás. (Hont m.) Egy új római stylű fooltár, gyóntató-szék és templom festése.
Ipolyságh. (Hont m.) Egy Lourdi és egy Jézus szent Szíve oltár szt. serral.
Hosszúfalu. (Nyitra m.) A templom festve és oltárok s szoszék újítva.
Egeg. (Hont m.) Egy új Lourdi és egy Jézus szent Szíve oltár.
Vámos-Ladány. (Bars m.) A templom festve és egy új Lourdi oltár.
Repistye-Váralja. (Bars m.) Egy új góth-stylű oltár.
Zsarnóca. (Bars m.) Kalvária kápolnájába egy Jézus szt. Szíve oltár.
Nagy-Szuha. (Gömör m.) Egy új Jézus sz. Szíve szobra.
Tosmag. (Hont m.) Egy új és egy régi oltár újítva.
Kemence. (Hont m.) Egy oltár és szoszék újítva, a templom festve és egy új Lourdi oltár.
Bélabánya. (Hont m.) Egy fő és két mellék új oltár és a templom festve.
Hodrusbánya. (Hont m.) Oltárok újítva és a szentély festve.
Pozsony-Beszterce. (Pozsony m.) Egy új feltámadás.
Garam-Rév. (Bars m.) Egy Lourdi oltár újítva és a templom festve.
Tövis. (Zólyom m.) Egy új szent sir.
Zaluzsány. (Gömör m.) Egy új Jézus sz. Szíve oltár.
Dalmad. (Hont m.) Egy új fooltár, Nep. sz. János köszöbor és a templom festve.
Jakabfalva. (Zólyom m.) Egy új góth stylű mellékoltár.
Urmény. (Nyitra m.) Egy sz. József szobor állványnyal.
Nagyvárad. (Bihar m.) A kórház kápolnája részére egy új fooltár.
Magaslak. (Hont m.) Két új mellékoltár és keresztjáró út.
Szt. Antal. (Hont m.) Egy szent sir és egy nagy zászló.
Aranyosmaróth. (Bars m.) Egy új Jézus sz. Szíve szobra állványnyal.
Szélnakna. (Hont m.) Ot oltár, egy szoszék újítva és egy új szt. sir.
Lesenye. (Hont m.) Egy új Lourdi és 1 új Natália szobor.

HIRDETÉMÉNYEK

NYITRAMEGYEI SZEMLE

részére jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

Szuperfoszfát,

kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,

— Szőlőtrágya-kompozíció —

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. Váci-körút 21.

➔ Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve. ➔